

Länsstyrelsen och Stockholms län 2022

Länsstyrelsen Stockholm är en
samlande kraft för en växande och
hållbar huvudstadsregion.

Genom att ta ansvar för helheten,
hittar vi vägar framåt i komplexa
samhällsfrågor.

Länsstyrelsen i stort och smått

Året 2022 inleddes med förhoppningen att pandemin skulle klinga ut, och att samhället skulle återgå till det normala. I stället ledde Rysslands invasion av Ukraina till en ny allvarlig situation som påverkade hela vårt samhälle. Händelserna innebar också flera nya uppdrag för Länsstyrelsen.

Som statlig myndighet arbetar vi på uppdrag av regeringen. Vi ser till helheten och länets bästa när vi fattar beslut, gör kontroller, hanterar tillstånd, fördelar statliga stöd, ger råd och genomför projekt.

En av våra främsta uppgifter är att samordna olika samhällsintressen och främja samverkan i länet. Genom att bidra till ett gott samarbetsklimat och genom ett långsiktigt strategiskt arbete främjar vi utvecklingen i Stockholms län.

Här presenterar vi några smakprov på det vi åstadkommit under året, som visar betydelsen av Länsstyrelsens arbete – att vara en samlande kraft för en hållbar utveckling i vårt län.

Vi kontrollräknade alla röster efter valet

Länsstyrelsen är regional valmyndighet och ansvarar för att kontrollräkna alla röster vid ett val. I vallokalerna räknar kommunerna alla valsedlar en första gång. Vi räknar dem sedan en gång till, i en slutlig rösträkning. Det är en viktig del av vårt robusta valsystem.

Efter valen i september 2022 hanterade och räknade Länsstyrelsen Stockholm sammanlagt 4,5 miljoner valsedlar för hand – det totala antalet röster till kommunfullmäktige, regionfullmäktige och riksdag. Vi räknade dessutom alla personröster på partiernas kandidater. Arbetet tog två veckor och utfördes av 500 personer, varav en del var Länsstyrelsens egen personal och drygt 300 var tillfälligt anställda rösträknare. Kanske var du en av dem?

Vi bygger det civila försvaret

Tillsammans med aktörer i länet bygger vi upp totalförsvaret på nytt. Länsstyrelsen stödjer kommunerna att planera för det civila försvaret. Vi stärker även det militära och civila försvarets förmåga att samverka.

Sedan 1 oktober har vi ansvar för Östra civilområdet, som består av Stockholms och Gotlands län. Nu bygger vi upp ett civilområdeskansli som blir navet för samverkan inom civilområdet.

Under året har vi också hanterat flera händelser inom Samverkan Stockholmsregionen (SSR) – Rysslands invasion av Ukraina, energisituationen och coronapandemin. Genom att löpande utveckla våra samverkansformer blir krisberedskapen mer effektiv.

Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina beslutade landshövdingarna 1 mars 2022 om ett nationellt samordningskansli för att hantera uppdrag från regeringen. Länsstyrelsen Stockholm samordnade kansliets arbete med att ta fram lägesbilder samt att dela information och kommunikation mellan nationella myndigheter och länsstyrelserna.

Vi arbetar för goda livsmiljöer

Länsstyrelsen arbetar med hållbar samhällsplanering. Bland annat behöver länets behov av bostäder tillgodoses. I vårt län har flera grupper svårt att få en bostad. Antalet nya bostäder minskade kraftigt under 2022. Vi arbetar i nära samverkan med kommunerna och andra aktörer, till exempel genom tidig planeringsdialog och med nationell och regional samverkan som ska förbättra situationen.

För att nå en långsiktig hållbar och god bebyggd miljö erbjuder vi kommunerna utbildning och rådgivning med fokus på kulturmiljö, gestaltad livsmiljö, buller, sociala aspekter samt klimat och energi.

Under 2022 hanterade Länsstyrelsen cirka 1 400 ärenden som rör bostadsförsörjning, översiktsplaner, detaljplaner och fastighetsbildning och närmare 1 800 ärenden om bygglov. Vi beviljade också cirka 800 miljoner kronor i investeringsstöd för bostadsbyggande och investeringar i energi.

Tillsammans möter vi utmaningar i elförsörjningen

Under den ansträngda energisituationen 2022 stöttade Länsstyrelsen kommunerna och Region Stockholm att minska och effektivisera sin energianvändning. Vi har också stärkt kommunernas förmåga att ta fram mer ändamålsenliga energiplaner.

För att lösa utmaningarna med nätkapacitetsbrist har vi tagit initiativ till ett regionalt elförsörjningsforum där regionen, elnätsföretag och andra aktörer medverkar.

Vi har även främjat samverkan mellan lokala och regionala elnätsföretag genom kunskapsstöd, kvalitetssäkrad energistatistik och erfarenhetsutbyte. På så sätt har vi ökat vår samlade förståelse för utmaningarna i elnätet i vårt län.

Försörjningen av vatten och mat vid en kris

Vi stärker länets gemensamma beredskap att kunna försörja samhället med livsmedel och dricksvatten vid en kris eller vid krig. Bland annat stöttar vi kommunerna och Region Stockholm för att de ska ha en god förmåga att servera mat i offentliga verksamheter, även under störda förhållanden.

Tillsammans med andra myndigheter utvecklade vi under året nationella utbildningar kring dricksvattenförsörjning och tog fram en handbok för livsmedelskontroll, allt för att öka vår gemensamma beredskap.

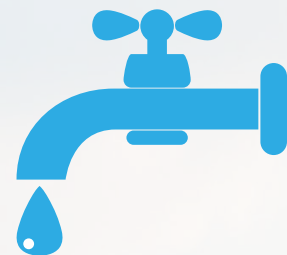
På grund av det spända omvärldsläget har vi varje månad gjort regionala lägesbilder av länets förmåga till livsmedelsförsörjning. Både näringslivet och det civila samhället har bidragit med underlag. Vi deltog även i en nationell samrådsgrupp för beredskapen kring livsmedelsförsörjning vid kris.

Vattnet i länet

Stockholms viktigaste vattenkälla är Mälaren. Cirka 95 procent av länets befolkning får sitt dricksvatten därifrån. En väl fungerande vattenförsörjning är en av länets viktigaste förutsättningar för hälsa och samhälle.

Föroreningar, klimatförändringar eller begränsad kapacitet i vattenreningsverken kan göra att det blir brist på dricksvatten. För att säkra tillgången ser Länsstyrelsen över den regionala vattenförsörjningsplanen som beslutades 2018. Vattenförsörjningsplanen talar om var vattenresurserna och behoven finns, både nu och i framtiden.

Ett hot mot vårt dricksvatten är högflourerade ämnen (PFAS). Länsstyrelsen undersökte spridningen av dessa ämnen i länets yt- och grundvatten i projektet Life IP Rich Waters.

"Fun dining" med Stockholmsmåltiden

2023 är Stockholm Europas Gastronomiska huvudstad. Då ska Sveriges nya landskapsmåltider lanseras. Stockholmsmåltiden är länets bidrag och satsningen är en del av vårt arbete med Stockholms läns livsmedelsstrategi.

I Stockholmsmåltiden möter länets historia nutiden.

Förrätten är en bowl med crudo på Mälargös och grönsaker inspirerade av odlingar i äldre tiders orangerier. Huvudrätten är lammkorv som knyter an till Industriutställningen 1897, då varmkorv introducerades som snabbmat. Efterrättens färskost i ugn med bär är en hyllning till både skärgården och mjölkseparatorn. Separatorn blev en världsinnovation 1878 då den konstruerades i Stockholm av Gustaf de Laval och Oskar Lamm.

Stockholmsmåltiden ska kunna lagas av alla. En beskrivning och informationsmaterial finns för både vuxna och barn.

Skogen och jorden

Länsstyrelsen har lanserat en skogsstrategi för Stockholms län. Genom samverkan ska vi skapa en livskraftig skogsnäring och ett aktivt mångbruk med hållbarhet och tillväxt i fokus. Skogarna ska vara tillgängliga för alla. Strategin innehåller fyra insatsområden: skogen i samhällsplaneringen, hållbart skogsbruk, Stockholm som marknad och värdeskapande besök i skogen.

Tillsammans med Region Stockholm och med länets kommuner har vi också tagit fram en vägledning för jordbruksmark. Den ska underlätta för kommunerna att göra hållbara avvägningar mellan jordbruksmark och andra väsentliga samhällsintressen. Syftet är att stärka jordbruksmarkens betydelse i den fysiska planeringen.

Vår skyddade natur

Genom att skydda natur med höga naturvärden kan vi bidra till den biologiska mångfalden, fungerande ekosystem och hjälpa hotade djur- och växtarter.

Länsstyrelsen ansvarar för att sköta många av länets naturreservat och nationalparker. Under 2022 beslutade vi om tre nya naturreservat: Kursöskogen, Lohärads prästgård och Mjölnekärrskogen. Därmed har ytterligare 37 hektar produktiv skogsmark fått ett långsiktigt skydd. Vi har även bildat ett marint biotopskydd av Urfjärden.

I Stockholms län är det hård konkurrens om markutrymmet. När vi gör avvägningar inför beslut som påverkar obebyggda ytor värnar vi den biologiska mångfalden och de ekologiska sambanden som finns där. Det hjälper till att minska konsekvenserna av allt kraftigare skyfall och värmeböljor.

Den brottsliga avfallshanteringen

Avfallsbrottsligheten i Sverige är ett växande problem. Det handlar ofta om bolag som illegalt skickar avfall utomlands eller dumpar och gräver ner det utan tillstånd. Kostnaden för samhället och miljön är stor. Avfallshögar kan börja brinna och giftiga ämnen kan läcka ut i grundvatten, sjöar och hav.

För att få bukt med problemen i länet samarbetar Länsstyrelsen med kommuner och andra myndigheter. Vi gör tillsyn tillsammans med Tullverket, Kustbevakningen och Polisen. År 2022 upptäckte vi 58 avfallstransporter som bröt mot regelverket och därför fick påföljder.

Vi lyfter jämställdheten

Länsstyrelsen har fått extra pengar för att stärka jämställdheten i länet. Under 2022 gav vi konsultation till sex kommuner, fjorton statliga myndigheter och en organisation.

Tillsammans kom vi fram till hur de bäst kan arbeta för att nå största effekt och bli mer jämställda. Vi utbildade också ett fyrtio-tal civila organisationer och bildade ett jämställdhetsnätverk i länet.

Med rätt verktyg ökar träffsäkerheten i insatserna. Ett så kallat intersektionellt perspektiv gör det lättare att upptäcka ojämställdhet. Länsstyrelsen har också tagit fram en guide för att integrera jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering och barnperspektiv i verksamheter.

Länsstyrelsen följer upp arbetet med jämställdhetsintegrering i länet. På så sätt ökar vi kunskapen om hur vi bäst kan utveckla vår länsstrategi och främja jämställdheten.

Vägledning för att närma sig arbetsmarknaden

Projekt DAGS har producerat en digital vägledning för utrikes födda personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Vägledningen består av filmer som ska väcka nyfikenhet, motivera och underlätta vägen till arbete och studier. Filmerna visar inspirerande förebilder och ger yrkesvägledning.

I materialet ingår även instruktionsfilmer om datorer och internet som är särskilt anpassade för målgrupper med låg digital vana.

Allt finns på länsstyrelsernas gemensamma integrationswebb (integration.lansstyrelsen.se) och på Arbetsförmedlingen play. Det kan användas av verksamheter som möter målgruppen, exempelvis i sfi-undervisning, i introduktionsinsatser eller av arbetsförmedlare, vägledare och brobyggare.

Effekter av nyanländas flyttmönster

Sett över tid tar socioekonomiskt svagare kommuner emot fler nyanlända. Det visar Länsstyrelsens rapport om nyanländas flyttmönster och anknytning till arbetsmarknaden.

De flesta nyanlända som anvisas till Stockholms län enligt bosättningslagen tas emot av kommuner med goda socioekonomiska förutsättningar. Tre år efter mottagandet har i snitt 40 procent av de nyanlända flyttat från sin kommun, och i många fall även från länet.

Många flyttar till kommuner med sämre förutsättningar. För dem blir anknytningen till arbetsmarknaden sämre. En osäker boendesituation påverkar även barnens uppväxtvillkor.

Det finns olika skäl till att nyanlända flyttar: utmaningar på bostadsmarknaden, längden på de bostadskontrakt som kommuner erbjuder, trångboddhet eller andra kvalitetsaspekter i boendet.

Vi håller koll på rättssäkerheten hos överförmyndare

Digitaliseringen i samhället gör att fler personer än tidigare inte klarar av att sköta sin ekonomi och ta tillvara sina rättigheter. Det är kommunens överförmyndare som ansvarar för att rekrytera gode män och förvaltare. Då ställs det stora krav, eftersom uppdragen blir alltmer komplexa.

Vi ser till att kommunernas överförmyndare följer de lagar som finns och att handläggningen sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. På Länsstyrelsen Stockholm kontrollerar vi överförmyndare i 54 kommuner, i fem olika län.

Under 2022 gjorde vi platsinspektioner hos 51 kommuner. Merparten av dem fick anmärkningar på sin ärendehandläggning. Vi har också haft kontakt med ett stort antal privatpersoner som förmedlat hur det har fungerat med deras ärenden hos överförmyndaren.

**"Det roligaste med
mitt arbete är att
jag dagligen får
lära mig nya saker."**

Anna Bennich

Enheten för samhällskydd och beredskap

Tillsammans tar vi ansvar för helheten.

Allt för Stockholms län

Länsstyrelsen Stockholm är en samlande kraft för en växande och hållbar huvudstadsregion. Genom att ta ansvar för helheten hittar vi vägar framåt i komplexa samhällsfrågor.

Vår samlade kompetens har en häpnadsväckande bredd. Vi är kollegor som hjälper och berikar varandra, allt för att skapa samhällsnytta i länet.

**Länsstyrelsen
Stockholm**

Utgivningsår: 2023

ISBN: 978-91-7937-222-4

Illustrationer: Adobe Stock, Mostphotos.com, Länsstyrelsen Stockholm

Kontakt: Länsstyrelsen Stockholm, tfn: 010-223 10 00

www.lansstyrelsen.se/stockholm